

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2014 - 2019

Комисия по петиции

2014/2257(INI)

1.7.2015

СТАНОВИЩЕ

на комисията по петиции

на вниманието на комисията по конституционни въпроси

относно европейската гражданска инициатива
(2014/2257(INI))

Докладчик по становище(*): Беатрис Бесера Бастеречеа

(*) Асоциирани комисии – член 54 от Правилника за дейността

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по петиции приканва водещата комисия по конституционни въпроси да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. приветства европейската гражданска инициатива по смисъла на член 11, параграф 4 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и член 24, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) като първия инструмент на транснационалната демокрация на участието, който дава възможност на гражданите да си сътрудничат непосредствено с институциите на Съюза и да участват активно в съставянето на европейските политики и европейското законодателство, като по този начин европейската гражданска инициатива се явява в допълнение към правото им да отправят петиции до Европейския парламент и да подават жалби до Европейския омбудсман;
2. приветства доклада на Комисията относно европейската гражданска инициатива, в който се потвърждава, че все още има място за подобрения и насърчаване на този инструмент; приветства също така извършената от Европейския омбудсман проверка по собствена инициатива относно функционирането на европейската гражданска инициатива; обръща внимание на практическия опит, придобит в много области от 2012 г. насам от организаторите на европейската гражданска инициатива;
3. приканва Комисията да докладва редовно на Парламента относно актуалното състояние на текущи европейски граждански инициативи, така че в рамките на поетите си към гражданите на Европа ангажименти Парламентът да може да упражнява контрол над инструмента с оглед на възможно най-ефикасното му функциониране; подчертава, че процесът на европейската гражданска инициатива следва да бъде подобряван постоянно в съответствие с придобития практически опит и че освен това следва да се съобразява с решенията, постановявани от Съда на Европейския съюз;
4. припомня, че в предходни резолюции и годишни доклади, изготвени от комисията по петиции, Парламентът вече е посочил някои от слабостите в съществуващата правна рамка и бюрократичните тежести при функционирането на практика на европейската гражданска инициатива, които се дължат на липсата на ИТ поддръжка и на разнородното използване на този инструмент от страна на националните администрации; призовава Комисията да започне възможно най-скоро всеобхватно преразглеждане на Регламента относно гражданската инициатива и на Регламент за изпълнение (ЕС) № 1179/2011 на Комисията с цел да се премахнат всички все още съществуващи пречки и да се създадат ясни, разбираеми, лесни за прилагане и пропорционални процедури;
5. призовава за опростяване и хармонизиране на изискванията и процедурите за събиране на изявления за подкрепа посредством използването на стандартизирани формуляри, като се премахне задължението за събиране на лични идентификационни номера, тъй като това води до различия при прилагането в зависимост от държавата членка; припомня изявлението на Европейския надзорен

орган по защита на данните, че подобни изисквания не са необходими; предлага да се разгледа възможността за създаване на общ идентификационен инструмент за подкрепа на европейската гражданска инициатива с цел да се улесни процесът за поддръжниците и да се извърши по-нататъшно проучване на възможността за създаване на опростен доброволен онлайн регистър на ЕС;

6. приветства усилията на Комисията да даде ход на системата за събиране на подписи по електронен път и да я подобри; признава обаче, че са необходими още усилия за преработване и регулиране из основи на системата за събиране на подписи по електронен път; призовава Комисията да предостави на гражданските комитети достъп до постоянен, централизиран и свободен сървър, даващ възможност за съхранение на подписи онлайн в съответствие със стандартите на ЕС за защита на данните, да опрости софтуера на системата за събиране на подписи по електронен път и да гарантира, че определени групи от населението, като например граждани, живеещи в чужбина, хора с увреждания и възрастни хора, не са лишени от правото да подкрепят дадена инициатива;
7. приканва Комисията в рамките на бъдещото преразглеждане на Регламента относно гражданската инициатива да обмисли най-подходящите варианти, свързани със срока за събиране на подписи, като например удължаване на срока за събиране на подписи на 18 месеца или предоставяне на организаторите на възможността да вземат решение относно началната дата на срока за събиране на подписи, или установяване на началото на 12-месечния срок с приключване на сертифицирането на системата за събиране на подписи по електронен път;
8. изразява своята загриженост относно факта, че от 2012 г. насам от общо 31 регистрирани европейски граждански инициативи само 3 са достигнали последната фаза; подчертава, че драстичният спад в броя на новите инициативи е едно от последствията от непропорционалните изисквания и излишно сложните системи; изразява съжаление по повод на факта, че успешни инициативи не са оказали въздействие върху законодателството и не са били взети предвид в достатъчна степен при последващите действия на Комисията; не споделя становището на Комисията относно успешното прилагане на регламента за реализиране на пълния потенциал на европейските граждански инициативи; подчертава, че европейските институции и държавите членки трябва да предприемат всички необходими мерки за насърчаване на европейските граждански инициативи и за повишаване на доверието на гражданите в този инструмент;
9. счита, че ако бъде преразгледан, инструментът има потенциал за привличане на обществеността и за насърчаване на диалога между гражданите и между гражданите и институциите на ЕС; подчертава необходимостта от свързване на системата за събиране на подписи по електронен път със съответните нови инструменти за социални и цифрови медийни кампании, следвайки примера на други успешни платформи за кампании в интернет;
10. препоръчва да се използват всички налични канали за комуникация, по-специално платформите на социалните и цифровите медии на всички заинтересовани европейски институции, с цел да се провеждат текущи кампании за повишаване на

осведомеността с участието на бюрата и представителствата на ЕС, а така също и на националните органи; призовава Комисията да подкрепи разработването на специална софтуерна програма с отворен код за европейската гражданска инициатива за мобилни устройства; приветства факта, че някои европейски граждански инициативи са успели да постигнат въздействие на местно равнище;

11. призовава Комисията да изисква от държавите членки да използват инструмента на европейската гражданска инициатива за валидиране на изявления за подкрепа, разработен съгласно програмата „Решения за оперативна съвместимост за европейските публични администрации“;
12. подчертава, че – в рамките на наличните инструменти за засилване на демокрацията на участието в целия Съюз – следва и на регионите да се предоставят ИТ инструменти, като по този начин ще се създаде възможност за по-голямо участие на гражданите в обществените дела;
13. изразява съжаление относно липсата на ранен етап на ясна информация относно европейската гражданска инициатива като инструмент, което доведе до общо погрешно схващане относно нейното естество, както и до разочарование, когато първите граждански инициативи бяха отхвърлени от Комисията; припомня, че инструментът следва да бъде опростен, ясен, лесен за ползване и широко разпространен; подчертава, че националните и местните представители на изборни длъжности следва да бъдат насърчавани и подкрепяни от Комисията да заемат челни позиции в засиленото използване на граждански инициативи;
14. изразява своята загриженост по отношение на потенциалната опасност от възникване на конфликт на интереси, предвид на факта, че самата Комисия притежава изключителната компетентност да извърши първоначалната правна проверка, и призовава в бъдеще това положение да бъде уредено по подходящ начин;
15. счита, че преразглеждането на Регламента относно гражданската инициатива следва да бъде използвано също като възможност за подчертаване на основните разлики между европейската гражданска инициатива и правото на петиция, както и че това може да бъде постигнато чрез хармонизиране на информацията на уебсайтовете на европейските институции и в техните политики за реклама;
16. призовава за засилено междуинституционално сътрудничество както на равнището на ЕС, така и на национално и местно равнище при предоставянето на информация и подкрепа на организаторите на граждански инициативи; призовава за подобряване на многоезичния уебсайт на европейската гражданска инициатива, управляван от Комисията, както и за единен набор от насоки на всички официални езици на Европейския съюз относно правата и задълженията на организаторите на европейски граждански инициативи и относно административните процедури в цялостния процес на дадена гражданска инициатива; приветства предложението на Европейския икономически и социален комитет да предоставя безплатен превод на текстовете за представяне на европейски граждански инициативи;
17. призовава за създаването в бъдеще на физическо и онлайн „единно гише“, което да

предоставя постоянно информация, преводачески услуги и техническа, правна и политическа подкрепа във връзка с европейските граждански инициативи, което би могло да използва ресурсите на звеното за контакт, базирано в центъра за връзка „Europe Direct“, както и на представителствата на Комисията и информационните бюра на Парламента в държавите членки; счита, че такава структура би приближила проекта за европейската гражданска инициатива до гражданите;

18. приканва Комисията да обмисли различни възможности за осигуряване на административна и финансова подкрепа на проектите за европейски граждански инициативи чрез съществуващите бюджетни редове на програмата „Европа за гражданите“ и програмата „Права, равенство и граждани“;
19. призовава Комисията да обмисли повсеместното намаляване на минималната възраст за подкрепа на европейски граждански инициативи на 16 години, за да бъде насърчено гражданското участие на по-младото поколение по въпросите на ЕС;
20. насърчава Комисията да преразгледа Регламента относно гражданската инициатива, за да се гарантират също така прозрачността и междуинституционалното равновесие в процеса на вземане на решения и да се изясни процедурата за правната допустимост; отбелязва висящите дела пред Съда на Европейския съюз и изразява увереност, че Съдът ще реши дали Комисията прилага допустимостта прекалено строго, като предлага междуременно на организаторите да се предостави съдействие за определяне на правното основание за тяхното предложение;
21. приканва Комисията да реагира на успешни граждански инициативи с по-конкретни действия и по-голяма ангажираност, а в случаите на отхвърляне на дадена гражданска инициатива, снетена за недопустима, да представя солидна, последователна и разбираема за гражданите обосновка за отхвърлянето; припомня на Комисията, че следва да обмисля законодателно предложение за всяка успешна гражданска инициатива; призовава Комисията в случай на частична правна допустимост да предлага преработване на гражданската инициатива или да приема частите, които са в правомощията на Комисията;
22. насърчава институциите на ЕС да разгледат възможността за провеждане на разисквания по въпросите, повдигнати от инициативи, които не са събрали един милион подписа, но са получили повече от половината от изисквания брой подписи; във връзка с това припомня, че комисията по петиции може да разглежда неуспешни европейски граждански инициативи в съответствие с член 218 от Правилника за дейността на Европейския парламент, ако счита тяхното проследяване за необходимо;
23. призовава за изготвянето от страна на Парламента на доклад по собствена инициатива за всяка успешна инициатива, който да бъде последван от разискване и гласуване в пленарна зала; предлага, в случай че Комисията не успее да представи законодателно предложение в рамките на 12 месеца след представяне на успешна европейска гражданска инициатива, компетентната парламентарна комисия да изготви нов доклад, в който да посочи конкретните законодателни изисквания, и във връзка с който избраният докладчик да се консултира с организаторите на гражданската инициатива в рамките на друго изслушване;

24. счита, че с цел осигуряване на правилното използване от страна на гражданите на този инструмент на демокрацията на участието, както и с цел предотвратяване на потенциални злоупотреби под влияние на лични интереси, от решаващо значение е да се засили прозрачността и да се повиши качеството на контрола на финансирането и финансовото подпомагане на европейските граждански инициативи;
25. приканва Комисията да изясни – въз основа на предстоящото решение на Съда на ЕС – дали гражданите на ЕС биха могли да имат правомощия да предлагат изменения на Договорите, както и да обмисли – в рамките на бъдещото преразглеждане на регламента – предложението за допускане на европейски граждански инициативи, които изискват изменения на Договорите съгласно член 48 от ДЕС;
26. припомня, че понастоящем, в зависимост от предмета на гражданските инициативи, съответната компетентна комисия организира изслушвания относно успешните европейски граждански инициативи, а комисията по петиции участва в тях като асоциирана комисия; предлага комисията по петиции като неутрален форум с най-голям опит в работата с граждани да поеме ролята на организатор на изслушванията, в които да участват заинтересованите страни, за да се гарантира последователност и справедливо и равноправно отношение към изслушванията, отнасящи се до различни европейски граждански инициативи; отбелязва, че на всички членове на гражданските комитети на европейските граждански инициативи следва да се възстановяват разходите, възникнали във връзка с участието в изслушванията.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	23.6.2015
Резултат от окончателното гласуване	+: 30 -: 0 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Margrete Auken, Beatriz Becerra Basterrechea, Heinz K. Becker, Soledad Cabezón Ruiz, Andrea Cozzolino, Pál Csáky, Miriam Dalli, Rosa Estaràs Ferragut, Eleonora Evi, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sylvie Goddyn, Daniel Hannan, Peter Jahr, Jude Kirton-Darling, Svetoslav Hristov Malinov, Roberta Metsola, Marlene Mizzi, Julia Pitera, Gabriele Preuß, Yana Toom, Bodil Valero, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Elisabetta Gardini, Kostadinka Kuneva, Jérôme Lavrilleux, Kazimierz Michał Ujazdowski, Ángela Vallina, Axel Voss, Rainer Wieland
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъствали на окончателното гласуване	Amjad Bashir, Rosa D'Amato